

УСТАВ
НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ПРОБУДА-1903"
СЕЛО ТОТЛЕБЕН

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Читалище "Пробуда-1903" е традиционно,самоуправляващо се, българско, културно-просветно сдружение с нестопанска цел, изградено върху принципите на доброволността, демократизма и автономията. То няма политическа насоченост и в дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.2. Читалището е самостоятелна институция, която работи във взаимодействие с учебните заведения, обществените организации и други структури, които извършват определено културно-просветна или образователна дейност.

Чл.3. Читалището се съюзява, сътрудничи и координира своята дейност с други читалища на територията на Република България, за защита на своите интереси и за провеждане на съвместни дейности и инициативи.

Чл.4. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел, с наименование: **НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ПРОБУДА-1903"**, със седалище и адрес на управление: с.Тотлебен, общ.Пордим, обл.Плевен, ул."Паисий Хилендарски", №9

ГЛАВА ВТОРА
ЦЕЛИ

Чл.5. Целта на читалището е да задоволява потребностите на гражданите, свързани със :

а/ развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място;

б/ запазване на обичаите и традициите на българския народ

в/ разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;

г/ възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;

д/осигуряване на достъп до информация

ГЛАВА ТРЕТА
ДЕЙНОСТИ

Чл.6. Читалището осъществява дейност в обществена полза и извършва основни дейности като:

а/ урежда и поддържа библиотека, читалня, фото-фоно, филми и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни и информационни мрежи;

б/ развива и подпомага любителското художествено творчество;

- в/ организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кино и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
- г/ събира и разпространява знания за родния край;
- д/ създава и съхранява музейни колекции, съгласно Закона за културното наследство;
- е/ предоставя компютърни и Интернет услуги;
- ж/ развива самостоятелно или в сътрудничество с други организации допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната читалищна дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава цели;
- з/ осъществява социални дейности и услуги, подпомагащи лица и семейства, както и такива, свързани с отглеждането, възпитанието, обучението и уплътняването на свободното време на деца и млади хора;
- и/ осъществява обучения на деца, младежи и лица в трудоспособна възраст, професионална квалификация и преквалификация, консултантска дейност;
- й/ работи за преодоляване на междуетническите проблеми и бедността на засегнатите социални групи и общности;
- к/ развива културен и семинарен туризъм в страната и чужбина;
- л/ извършва и допълнителни дейности, подпомагащи изпълнението на основните функции, с изключение на използването на читалищната сграда за клубове с политически цели, за обсебването и от религиозни секти и други дейности, противоречащи на добрите нрави, националното самосъзнание и традиции;
- м/ читалището провежда и възпитателна дейност, съобразно своите основни цели.

Чл.7. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

- а/ за хазартни игри и нощни заведения;
- б/ за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията, религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
- в/ за постоянно ползване от политически партии и организации;
- г/ на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и членовете на техните семейства;

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ЧЛЕНСТВО

Чл.8. Народно читалище "Пробуда-1903" е правоприменник на името и традициите на учреденото през 1903 в с.Тотлебен читалище "Пробуда", съгласно Закона за народните читалища.

Чл.9. Членовете на читалището са : индивидуални, колективни и почетни

1. Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

- а/ действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;

б/ спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани, те имат право на съвещателен глас;

2. Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалищата, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

а/ професионални организации;

б/ стопански организации;

в/ търговски дружества;

г/ кооперации и сдружения;

д/ културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи

е/ други юридически лица с нестопанска цел

3. Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги към читалището.

Чл.10. Членуването в читалището е доброволно.

1. Кандидатът подава писменна молба до настоятелството, в която декларира, че е запознат с Устава и го приема. Кандидатите – юридически лица представят освен молба и преписи от документите си за регистрация и от решението на управителните си органи за членство в читалището.

2. Всеки член има право да бъде информиран за дейността на читалището, да се ползва от имуществото му и от резултатите от дейността

3. Всеки член на читалището е длъжен да заплаща редовно членския си внос.

4. Членските права и задължения на индивидуалните членове са непрехвърлими и не преминават върху други лица.

Чл.11. Прекратяването на членството се извършва чрез:

1. Изключване на съответния член на читалището от Общото събрание по предложение на настоятелството, за системни нарушения на Устава и злоупотреба с името и традициите на НЧ "Пробуда-1903", както и поради незаплащане на определения с решение на Общото събрание членски внос.

2. По писменна молба на съответния член на читалището, адресирана до настоятелството.

3. Поради смърт на съответния член на читалището или поставянето му под пълно запрещение.

4. Прекратяването на юридическото лице при колективните членове.

ГЛАВА ПЕТА **ОРГАНИ НА ЧИТАЛИЩЕТО**

Чл.12. Органи на читалището са : Общото събрание, Настоятелството и Проверителната комисия

ОБЩО СЪБРАНИЕ

Чл.13. Върховен орган на читалището е Общото събрание.

1. Общото събрание на читалището се състои от всички членове на НЧ "Пробуда-1903" с. Тотлебен, имащи право на глас.

Чл.14. Общото събрание:

1. Изменя и допълва Устава;

2. Избира и освобождава членове на настоятелството, проверителната комисия и председателя ;
3. Приема вътрешните актове ,необходими за организацията на дейността на читалището;
4. Изключва членове на читалището ,по предложение на настоятелството,на основание Чл.11,т.1от Устава на НЧ"Пробуда-1903" с.Тотлебен
5. Приема основните насоки за дейността на читалището;
6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. Приема бюджета на читалището;
8. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. Определя размера на членския внос за всяка календарна година,по предложение на настоятелството;
10. Отменя решения на органи на читалището,които противоречат на закона,Устава или други вътрешни актове,регламентиращи дейността на читалището;
11. Взема решения за откриване на клонове на читалището,след съгласуване с общината;
12. Взема решения за прекратяване на читалището;
13. Взема решения за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или на отделни членове;

Чл.15. Правата по т.1,2,7,8,10,12 не могат да се възлагат на други органи на читалището;

Чл.16. Решенията на Общото събрание се вземат с явно гласуване и са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.17. Решенията на Общото събрание подлежат на съдебен контрол относно тяхната законосъобразност и съответствие с устава.

Чл.18. Решенията на органите на читалището,които са взети в противоречие със закона ,уставаили предходно решение на общото събрание могат да бъдат оспорвани пред общото събрание по искане на заинтересованите членове на читалището или на негов орган,отправено в едномесечен срок от узнаването им, но не по-късно от една година от вземане на решението.

Чл.19. Споровете по Чл.17 могат да бъдат повдигани пред съда по регистрацията на читалището от всеки негов член или орган,или от прокурора в едномесечен срок от узнаването им,но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

СВИКВАНЕ НА ОБЩОТО СЪБРАНИЕ

Чл.20.1. Редовно Общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно .Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета

от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

2. Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

3. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

Чл. 21.1. Всеки член на общото събрание има право на един глас.

2. Член на общото събрание няма право на глас при решаване на въпроси, отнасящи се до:

а/него, неговия съпруг/а/ или роднини по права линия-без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен, или по сватство-до втора степен включително;

б/юрдически лица, в които той е управител или може да наложи или възпрепятства вземането на решения;

Чл. 22.1. Решенията на общото събрание се вземат с мнозинство.

2. Решенията по Чл. 14, точка: 1, 4, 10 и 12 се вземат с мнозинство от 2/3 от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове;

3. по въпроси, които не са включени в обявения в програмата дневен ред, не може да се вземат решения;

Чл. 23.1. Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на управление на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

2. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решение;

3. Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението;

НАСТОЯТЕЛСТВО

Чл. 24.1. Изпълнителен орган на Народно читалище "Пробуда-1903"-с. Тотлебене настоятелството, което се състои от седем члена, избрани за срок от 3 години. Същите да нямат родствени връзки по права и сребрена линия до 4-та степен.

2. Настоятелството:

а/представява читалището;

б/свиква общото събрание;

в/осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;

в/Осигурява условия за развитие дейността на читалището, непосредствено ръководи работата на щатния, административния, творческия и обслужващия персонал
г/Води и съхранява протоколната книга от заседанията на Настоятелството

д/Сключва договорите с работещи в читалището, с физически и юридически лица, за което своевременно информира Настоятелството

е/Представява читалището заедно и поотделно с председателя

2. Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия до четвърта степен, както и да бъде Съпруг/а/ на председателя на читалището

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ

Чл.26.1. Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избирани за срок от три години.

2. Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членовете на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри или роднини по сватство от първа линия.

3. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

4. При констатирани нарушения, проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление- органите на прокуратурата.

Чл.27. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството, проверителната комисия и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.28. Членовете на настоятелството, включително председателя и секретаря, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

ГЛАВА ШЕСТА **ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ**

Чл.29. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения, регламентирани от закона.

Чл.30. Читалището набира средства от следните източници:

а/членски внос;

б/културно- просветна и информационна дейност;

в/субсидия от държавния и общински съвет;

- г/наеми от движимо и недвижимо имущество;
- д/дарения, спонсорства и завещания;
- е/приходи от стопанска дейност, предвидена в устава;
- ж/други приходи, незабранени от закона;

Чл.31. При приключване на счетоводния баланс със загуба общото събрание може да вземе решение за допълнителни вноски на членовете за покриване й с квалифицирано мнозинство от 2/3 от присъстващите.

Чл.32.1. Предложенията за годишната субсидия на читалищата по общини, нормативите и механизма за нейното разпределяне се изработват от министерството на културата, съгласувано с областните администрации и общини;

2. С решение на общинския съвет, читалищата могат да се финансират допълнително над определената по ал.1 субсидия със средства от собствените приходи на общината.

3. Гласуваната от общинския съвет субсидия за читалището, определена на основата на нормативи и по реда на ал.2, не може да се отклонява от общината за други цели.

Чл.33.1. Предвидените по държавния и общински бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на съответната община, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

2. При недостиг на средства за ремонт и поддръжка на читалищната сграда, средства се осигуряват от общинския съвет.

Чл.34.1. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотекни върху тях.

2. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменяни с по-доброкачествени, само по решение на настоятелството.

Чл.35. Недвижимото и движимо имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение, освен за вземания произтичащи от трудови възнаграждения.

Чл.36.1. Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

2. Отчетът за изразходваните от общинския бюджет средства се предоставя в община Плевен.

Чл.37.1. Председателят на читалището, ежегодно в срок до 10 Ноември представя на кмета на Община Пордим предложения за своята дейност през следващата година.

2. Кметът на Общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност на Община Пордим

3. Програмата по ал.2 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обзпечени договори, сключени с кмета на общината

4. Председателят на читалището представя ежегодно до 31 Март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности и за изразходваните от бюджета средства през предходната година

Чл.38.1. Читалището извършва допълнителна стопанска дейност:

а/осъществява социални дейности и услуги, подпомагащи лица и семейства, както и такива, свързани с отглеждането, възпитанието, обучението и уплътняването на свободното време на деца, младежи и възрастни;

б/осъществява обучения на деца, младежи и лица в трудоспособна възраст, професионална квалификация и преквалификация, консултанска дейност;

в/работи за преодоляване на междуетническите проблеми и бедността на засегнатите социални групи в обществото;

г/развива културен и семинарен туризъм в страната и чужбина;

2. Читалището не извършва стопанска дейност, която не е свързана с предмета на основните дейности, предвидени в настоящия Устав, и ще ползва приходите от нея само за постигане целите на читалището.

3. Извършването на дейностите по ал.1 се подчинява на условията и реда, определени със законите, които ги регулират.

4. Читалището не разпределя печалба.

РАЗХОДВАНЕ НА ИМУЩЕСТВОТО

Чл.39.1. Читалището може безвъзмездно да разходва имуществото и да осъществява дейността, насочена за реализиране на целите, определени по реда на този Устав и ЗЮЛНЦ

2. За безвъзмездното разходване имуществото на читалището, общото събрание взема мотивирано решение с квалифицирано мнозинство 2/3 от всички негови членове

3. Читалището подбира лицата и начина на тяхното подпомагане в зависимост от целите и финансовите си възможности съгласно обявения ред и правилата за осъществяване на дейността. Информацията за реда по който се извършва подборът е общодостъпна и се вписва в централния регистър.

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.40.1. Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжен съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или решение на окръжен съд ако:

2. Дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави

3. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейност на читалището

4. Налице е трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години. В този случай министъра на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалището

5. Не е учредено по законния ред

6. Обявено е в несъстоятелност

ЛИКВИДАЦИЯ

Чл.41.1.При прекратяване на читалището се извършва ликвидация,за която се прилагат разпоредбите на Търговския закон.

2.Ликвидацията се извършва от настоятелството,а в случаите на Чл.13,ал.4 и Чл.14,ал.3 от ЗЮЛНЦ,ликвидатора се определя от Окръжен съд – гр.Плевен

3.Ликвидатора е длъжен да удовлетвори кредиторите на читалището от наличните парични средства,а ако това е невъзможно-чрез осребряване първо на движимото и след това на недвижимото имущество на читалището.Той няма право по какъвто и да е начин да прехвърля имуществото на лица по Чл.43,ал.2 от ЗЮЛНЦ

ИМУЩЕСТВО СЛЕД ЛИКВИДАЦИЯ

Чл.42.Имуществото ,останало след удовлетворяване на кредиторите,се предоставя по решение на съда на юридическото лице с нестопанска цел,определено да извършва обществено-полезна дейност със същата или близка на читалището нестопанска цел.Ако имуществото не бъде предоставено по този ред,то се предава на Община Пордим

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

&1.Този устав е приет на Общото събрание на НЧ"Пробуда-1903",проведено на 12.01.2010год. в с.Тотлебен,общ.Пордим,обл.Плевен

& 2.За неуредените в този устав случаи,както и относно тълкуването и прилагането на неговите разпоредби ,се прилагат разпоредбите на ЗЮЛНЦ.Разпоредбите на този устав,в случай ,че пр. отиворечат на закона ,се заместват по право от повелителните му права.